

ГОЛАС РАДЗІМЫ

ВЫДАЕЦЦА З 1955 ГОДА ●

● NO.36 (3062) ●

● ЧАЦВЕР, 27 верасня, 2007

ШТОТЫДНЁВІК “ГОЛАС РАДЗІМЫ” МОЖНА ЧЫТАЦЬ У ІНТЭРНЭЦЕ: WWW.GOLAS.BY

Паэт. Чалавек. Асоба
Споўнілася 95 год з дня нараджэння народнага паэта Беларусі Максіма Танка **Стар. 2**

Нацыянальны асяродак у правінцыі Мисьёнас
Стар. 3

Збанок сямейнага шчасця
Стар. 4

Творчасць, якая не страчвае сваёй надзённасці

Нават восеньскі дождж не сапсаваў паэтычнае свята ў Стоўбцах, прымеркаванае да 125-годдзя з дня нараджэння народнага паэта Беларусі Якуба Коласа

Ірына Цімохіна

...Як заўжды, Стоўбцы сустраля ганаровых гасцей урачыста і ўзнёсла, упрыгожаныя разнакалерам палотнішчаў, хлебам-соллю і восеньскімі кветкамі. Шлях творчай «экспедыцыі» ляжаў да знаёмых кожнаму беларусу, калі не ўвучавідкі, то па школьных падручніках, коласаўскіх мясцін — сядзіб-леснічовак Акінчыцы, Альбуць, Смольня, вёскі Мікалаеўшчына. Тут кожная захаваная дасюль рэч, будыніна ці дрэва таго часу напамінаюць пра бацькоўскі дом, пра асяроддзе, у якім прайшло дзяцінства, маладосць Кастуся Міцкевіча. Дый пра пазнейшыя падзеі, калі Колас стаў слынным паэтам, вядомым у многіх краінах свету, але не забываў свой родны кут, часта прыязджаў сюды і высокім госцем, і добрым дарадцам, і чуйным памагатым.

Увогуле, Мікалаеўшчына шчодро багата на літаратурныя таленты. Землякі Коласа імкнуцца працягваць яго справу. Сабрана цэлая кніга 35 аўтараў, якія звязаны родавымі сувязямі з Мікалаеўшчынай. Пакуль яна чакае свайго выдання, і, думаецца, пры тым стаўленні да спадчыны Коласа, да маладых талентаў ва ўсіх сферах, якое дэманструе кіраўніцтва раёна на чале са старшынёй выканкама Уладзімірам Місько, убачыць свет.

Не выпадкова Мікалаеўшчыне наканавана было стаць кульмінацыйным пунктам сёлетняга свята. І нягледзячы на тое, што менавіта ў гэты момант сыпнуў моцны дождж, даніна памяці была спаўна аддадзена Песняру: да яго помніка ўскладзены кветкі, прагучалі пранікнёныя словы пашаны, паэты прачыталі свае вершы.

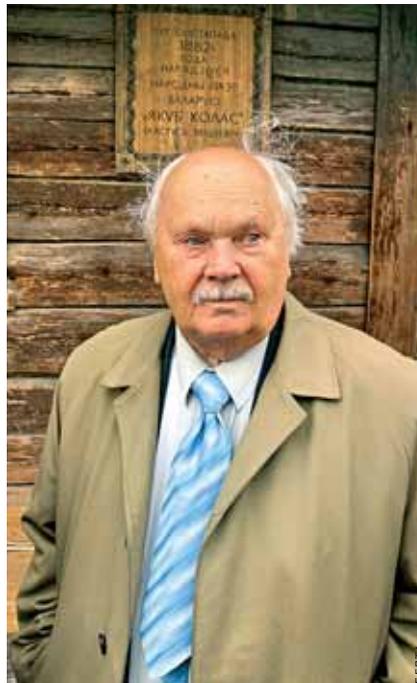
Беларускі Пясняр на працягу ўсяго свайго творчага шляху жыў і тварыў з верай у заўтрашні дзень, у шчаслівую долю свайго народа. Пэўна, што сённяшня

Прыгожа і ўрачыста праходзіла свята паэзіі на радзіме Якуба Коласа

На свяце паэзіі ў сядзібе Альбуць — шмат моладзі

Сын Якуба Коласа Міхась Міцкевіч

суверэнная Беларусь з яе дастаткова высокім узроўнем эканамічнага і культурнага развіцця з'яўляецца ўвасабленнем яго мар.

Дарэчы, творчасць Якуба Ко-

ласа не страчвае сваёй надзённасці і ў XXI стагоддзі. Аб гэтым яскрава сведчыць тое, што Інстытут літаратуры Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі рыхтуе да выдання 20-томны Поўны

збор яго твораў. Ужо выйшлі два першыя тамы. А ўся спадчына Коласа сёння — гэта 242 найменні кнігі, агульны тыраж якіх звыш 6 мільёнаў. Яго творы перакладзены на 41 мову свету.

ВЕСТКИ

Вуліцы Янкі Купалы і Якуба Коласа цяпер ёсць у Гайнаўцы

Ганна Бандарчук

Рада горада Гайнаўка Падляскага ваяводства (Польшча) прыняла рашэнне аб наданні двум вуліцам горада імёнаў класікаў беларускай літаратуры.

Ініцыятыва Пасла Беларусі ў Польшчы Паўла Латушкі па ўвекавечванні ў Гайнаўцы памяці Янкі Купалы і Якуба Коласа была ў свой час падтрымана прадстаўнікамі грамадскасці ваяводства, кіраўнікамі органаў мясцовага самакіравання Гайнаўкі.

Прыняццю рашэння спрыялі і шматлікія захады Пасольства ў гэтым накірунку на працягу апошніх двух гадоў. У прыватнасці, у Музеі і асяродку беларускай культуры, Комплексе школ з дадатковым вывучэннем беларускай мовы ў Гайнаўцы былі праведзены Дні і Вечары беларускай культуры, Дні беларускага кіно, наладжаны некалькі выстаў, у тым ліку, прысвечаны Янку Купалу і Якубу Коласу, іншыя мерапрыемствы.

Сімвалічна, што наданне двум вуліцам імёнаў класікаў беларускай літаратуры адбылося менавіта ў горадзе, дзе большасць жыхароў маюць беларускую нацыянальнасць і падтрымліваюць пастаянныя стасункі з Беларуссю. Так, тут ужо шмат гадоў існуюць і плённа дзейнічаюць Комплекс школ з дадатковым вывучэннем беларускай мовы. Музей і асяродак беларускай культуры. Вось цяпер Музей і асяродак беларускай культуры знаходзяцца ў Гайнаўцы менавіта на вуліцы Янкі Купалы.

Надаўняе Свята беларускай культуры ў Музеі і асяродку беларускай культуры ў Гайнаўцы прысвячалася 125-годдзю з дня нараджэння Янкі Купалы і Якуба Коласа.

Паэт. Чалавек. Асоба

Споўнілася 95 год з дня нараджэння народнага паэта Беларусі Максіма Танка

Максім Танк і Янка Сіпакоў, 1970 г.

Адам Мальдзіс

Адкрываючы вечарыну, прысвечаную 95-годдзю з дня нараджэння паэта, дырэктар Дзяржаўнага музея гісторыі беларускай літаратуры Лідзія Макарэвіч сказала:

— Давайце ўсе разам яшчэ раз перагартваем “Лісткі календара”, старонкі жыцця нашага любімага паэта. Максім Танк (Яўген Скурко), Герой Сацыялістычнай Працы, лаўрэат Ленінскай прэміі і

Дзяржаўных прэмій Беларусі, акадэмік, Ганаровы грамадзянін Мінска, пакінуў нам вялікую паэтычную спадчыну, многа перакладаў. Цяпер яго творы пачалі выдавацца ў 13-томным зборы. Першыя тры тамы ляжаць перад вамі на стале. Спадзяюся, што яго ўкладальнік і рэдактары раскажуць нам, што туды ўвойдзе.

Вядучая вечара “Паэт. Чалавек. Асоба” супрацоўніца музея Надзея Яшына першае слова прадставіла

доктару філалагічных навук Міхасю Тычыне, які рэдагуе Збор твораў класіка. Танк — яго любімы паэт. У свой час, адыходзячы ў армію, Тычына ўзяў з сабой два зборнікі Яўгена Іванавіча, і яны былі зачытаны да зірак. Танк дапамагаў многім знайсці сябе, выявіць як асобу — нездарма Уладзімір Караткевіч у свой час звярнуўся за парадамі менавіта да яго.

Уладзімір Мархель, загадчык аддзела Інстытута літаратуры імя

Першая паштоўка з партрэтам М. Танка (1958).

Янкі Купалы Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі, раскажаў пра структуру ўсяго выдання: шэсць тамоў зойме грамадзянская і асабістая лірыка, адзін том — паэмы, адзін — “Лісткі календара”, рэшту — пераклады, публіцыстыка, крытыка, лісты.

Аўтар дысертацыі і кнігі “Максім Танк і польская літаратура” Анатоль Верабей раскажаў пра асабістыя кантакты з паэтам. Узнятую тэму прадоўжылі Анатоль Вярцінскі, Сяргей Панізнік, Сяргей Законнікаў. Навуковец Алег Трусаў прапанаваў ужо цяпер стварыць пры музеі рабочую групу, якая загадзя паклапацілася б, каб да стагоддзя з дня нараджэння Максіма Танка ў Мінску ўзнісся яго помнік.

Вершы паэта чытаў на вечары акцёр і рэжысёр Алег Вінярскі.

ХРОНІКА

Культурнае жыццё дзяспары

Расія

Цэнтрам славяназнаўства Бранскага дзяржаўнага педагагічнага ўніверсітэта імя акадэміка І. Г. Пятроўскага кожны год выдаецца зборнік “Проблемы славянаведеньня”. Рэдагуе яго прафесар Сяргей Міхальчанка. У зборніку ўзнімаецца праблематыка беларуска-руускага этнічнага памежжа на Браншчыне і Гомельшчыне. Узрастае колькасць публікацый аўтараў з Беларусі і на беларускай мове. У апошнім, шостым выпуску, які дайшоў да нас, іх ужо восем. Мінскія даследчыкі Анастасія Гулак і Міхаіл Шумейка прысвяцілі свае артыкулы ўражэнням Масквы і Палтавы Пятру Бяссонаву і Уладзіміру Пічэце, якія ўнеслі вялікі ўклад у вывучэнне беларускай этнаграфіі і гісторыі.

Францыя

У Парыжы асобнай кніжкай выйшаў пераклад на французскую мову п’есы Янкі Купалы “Тутэйшыя”. Прыўрочана яна да 125-годдзя з дня нараджэння Песняра. Пераклад зрабілі Ларыса Гіймэ і Вёрджынія Шыманец, якая з’яўляецца ўнучкай беларускага мастака Уладзіміра Шыманца (ён памёр у Парыжы). Вёрджынія Шыманец — аўтар кнігі пра беларускі тэатр і рэдактар кварталніка “Perspectives Biélorussiennes” (“Беларускія перспектывы”) — не раз прыязджала з французскімі трупамі ў Беларусь. Прадмову да перакладу “Тутэйшыя” напісала Мары Крысцін Отан Маг’е.

Сапраўднае мастацтва перакладу не патрабуе

Нацыянальны акадэмічны тэатр імя Янкі Купалы паклаў пачатак тэатральнай традыцыі ў Анапе

Кацярына Дзенісенка

Старажытны філосаф Гельвецый заўважыў, што галоўная задача мастацтва — хваляваць сэрцы. Цяжка не згадзіцца, прымаючы да ўвагі яскравыя прыклады ўвасаблення гэтых словаў у рэчаіснасць. Сёння жыхары і госці Анапы атрымліваюць асалоду не толькі ад фестываляў зорак эстрады і кіно, гумарыстычных канцэртаў і забаўляльных праграм. Дзякуючы выступленням Нацыянальнага акадэмічнага тэатра імя Янкі Купалы, у гэтым курортным расійскім горадзе ўжо распачата будаўніцтва ўласнага тэатра.

І менавіта выступленні нашых суайчыннікаў сталі падмуркам, на якім пачала зараджацца тэатральная традыцыя ў Анапе.

— Беларускамоўнае сцэнічнае мастацтва тут было прадстаўлена ўпершыню, — расказвае Вадзім Дапкюнас, памочнік мастацкага кіраўніка — кіраўнік літаратурна-драматычнай часткі Нацыянальнага акадэмічнага тэатра імя Янкі Купалы. — Варта адзначыць, што напачатку арганізатары вельмі нацяжэжана аднесліся да таго факта, што пастановы будуць ісці без перакладу на рускую мову. Але пасля таго, як мы даслалі відэадыскі з запісамі нашых спектакляў, я адчуў, што настрой каарды-

нальна змяніўся: выступленні на беларускай мове зацікавілі.

У Анапе да ўвагі глядачоў былі прапанаваны тры спектаклі: містычная камедыя “Чычыкаў” паводле Мікалая Гоголя, пластычны спектакль “С.В.” паводле Антона Чэхава, рэквіём “Вечар” Алеся Дударова.

Шчыра кажучы, такога кшталту выступленні сталі сапраўдным выпрабаваннем для купалаўцаў. Бо для іх галоўнае — адчуванне сувязі з глядачом, наладзіць якую магчыма, перш за ўсё, праз слова. Гэтай аднасцю артыст жыве. Таму хваляваліся: ці будзе зразумелым беларускае слова расійскаму глядачу? Поўныя залы падчас тэатральных пастаноў — станоўчы адказ на гэтае пытанне. Бо і само дзеянне, і той імпульс, з якім артысты даносілі ідэю, значна дапамагалі зразумець кожную пастанову.

— Магчыма, тут ёсць і наша заслуга, што разам з папулярнасцю кіно і эстрады, у Анапе з’явілася неабходнасць і зацікаўленасць у тэатры, — сціпла адзначыў Вадзім Вячаслававіч. — Бо гэта была не проста антрэпрыза, дзе па мінімуму паграбуецца тэатральны рэквізіт. Мы везлі ўсе дэкарацыі, касцюмы, што дапамагло перадаць атмасферу сапраўднага тэатра. Пры любым выезде за мяжу мы не дазваляем сабе ісці на

Сцэна са спектакля “Чычыкаў”

спрошчванне, на частковае афармленне, на фанаграмы. Ні ў якім разе не адмаўляемся ад першапачатковага узроўню спектакляў! І не толькі таму, што так трэба. Нам не дазваляе ўласны статус. Мы — першая нацыянальная сцэна краіны!

Своеасаблівы падарунак беларускія артысты зрабілі і выхаванцам гарадскога дома-інтэрната. Падчас сустрэчы, на жаль, не

ўдалося ажыццявіць тэатральную пастанову, падрыхтаваную купалаўцамі: памяшканне не было прыстасавана да такога роду дзеяў. Але актрысы Святлана Зеляноўская і Ганна Хітрык не разгубіліся і пачалі спяваць беларускія песні. А пасля выканання песні “Касіў Ясь канюшыну” на вачах у адной выхавальніцы нават з’явіліся слёзы. Высветлілася, што родам яна з Беларусі і выкананне народнай

песні ў яе душы адгукнулася настальгічнымі ўспамінамі.

У хуткім часе Нацыянальны акадэмічны тэатр імя Янкі Купалы наведзе Літву. А ў наступным годзе адбудзецца гастрольны тур для беларускай дзяспары ў Польшчы. Глядачам будзе прапанаваны спектакль “Вечар”, бо ён мабільны, не патрабуе шмат рэквізітаў, а самае галоўнае — па тэме вельмі блізка і беларусам, і палякам.

ЯК СПРАВЫ, ДЫЯСПАРА?

Нацыянальны асяродак у правінцыі Місьёнас

Беларусь і Аргенціну раздзяляюць тысячы кіламетраў. Але гэтую адлегласць пры жаданні можна з лёгкасцю пераадолець. Иван Дзмітрыевіч Богдан, напрыклад, бывае за акіянам два-тры разы ў год. Цесна пераплёўся лёс гэтага чалавека, які нарадзіўся ў вёсцы Бягомль Брэсцкай вобласці, з далёкай ад нас краінай. І не толькі яго. У Аргенціне зараз пражывае каля сямі тысяч нашых суайчыннікаў. І Иван Дзмітрыевіч якраз з пакалення дзяцей тых імігрантаў, якія пакідалі радзіму яшчэ ў даваенны перыяд. Хоць пра Беларусь у яго засталіся толькі дзіцячыя ўспаміны, але праз усё жыццё ён пранёс моцныя пачуцці да роднай старонкі. Тая любоў жыве і сёння.

Кацярына Немагай

— Немагчыма нічым растлумачыць прывязанасць да роднай зямлі, — пачынае свой расказ Иван Богдан. — Менавіта таму, толькі апынуўшыся на чужбіне, бацькі адразу пачалі шукаць землякоў. Спачатку мы прыехалі ў Бразілію, але, памятаю, пастаянна перабіраліся з месца на месца, каб сустрэцца з сем’ямі іншых савецкіх імігрантаў. Нарэшце мы дабраліся да правінцыі Місьёнас, дзе існавалі, што важна, ільготы для перасяленцаў. У гэтай правінцыі — асабліва атмасфера для жыцця. Тут было шмат беларусаў, украінцаў, рускіх, літоўцаў. Але ўсе адчувалі сабе адзінай сям’ёй. Пачалі з’яўляцца нацыянальна-культурныя таварыствы. А пасля вайны ўзнікла адзіная арганізацыя выхадцаў з усіх краін, што ўваходзілі

ў былы Савецкі Саюз. Але ўсе нацыянальнасці пры таварыстве мелі свае клубы. Дзейнічаюць яны і цяпер — клубы імя Максіма Горкага, Пушкіна, Бялінскага, клуб “Дняпро”. У Буэнас-Айрэсе працуе нават сядзіба-музей славянскіх народаў. Там сабраны тыя рэліквіі, якія беражліва захоўвалі нашы бацькі, бабулі і дзядулі: ручнікі і падушкі, кнігі і іконы, нацыянальнае адзенне. Гэты дом — нібы храм для перасяленцаў.

Усё менш застаецца саміх перасяленцаў, і ўсё больш — іх дзяцей і ўнукаў. У Аргенціне ужо новы асяродак, і ствараецца ён маладым пакаленнем.

— Сучасная моладзь іншая, чым былі мы ў свой час, лепшая, — з задавальненнем расказвае Иван Богдан. — Маладое пакаленне вельмі актыўнае, імкнецца да навукі. Раней мала хто

Иван Богдан захаваў моцныя пачуцці да Беларусі

мог атрымаць адукацыю. Аргенціна — краіна капіталістычная, за навучанне трэба плаціць. Толькі багатыя людзі маглі дазволіць сабе атрымліваць вышэйшую адукацыю. А цяпер многія вучацца ва ўніверсітэтах. І гэта радуе. Больш таго, прыемна, што маладыя цікавіцца гісторыяй сваёй краіны, продкамі. Як губкі ўбіраюць у сябе і захоўваюць у памяці расказы бабуляў і дзядуляў, вывучаюць вобразы роднай краіны па старых фатаграфіях. Спяваюць песні, танцуюць, шьюць нацыянальныя касцюмы.

Дарэчы, клопат пра маладое пакаленне беларусаў у Аргенціне і прывёў Івана Дзмітрыевіча ў мінскае таварыства па сувязях з су-

жывуць традыцыі, нават вяселлі спраўляюцца па нацыянальных абрадах. Жанчыны па асабістай ініцыятыве збіраюць класы, праводзяць урокі па гісторыі і культуры Беларусі. Прычым вучні ў такіх школах рознаўзроставыя. Старэйшыя дзеляцца ўспамінамі, маладзейшыя ўважліва слухаюць і... ма-раць. Пытаю аднойчы ў дзіцяці: “Аб чым думаеш?”. А ён адказвае: “Хачу туды, на радзіму дзеда”. Ну як тут можна слязу стрымаць?

Сапраўды не стрымаў слёз Иван Дзмітрыевіч, калі размова зайшла пра лёс бацькі і пра апошнюю яго просьбу. Не было сорамна ад гэтых слёз. Перад смерцю сын прывёз бацьку на радзіму, і апошні раз стары ўдыхнуў у грудзі роднае паветра. Не мог Иван Дзмітрыевіч паступіць інакш. Менавіта дзякуючы бацьку ён стаў тым, кім ёсць.

— Мой лёс — працяг лёсу бацькі. Ён ні дня не хадзіў у школу, але вельмі хацеў. Так атрымалася, што я вучыўся дзеля і замест яго. Спачатку я вывучаў рускую азбуку на курсах роднай мовы. Потым вучыўся ў аргенцінскай пачатковай школе. Затым былі курсы па бухгалтэрыі, па фатаграфіі. Фатаграфія мяне вывела ў журналістыку, а журналістыка прывяла ў Маскву, там атрымаў стыпендыю, закончыў Маскоўскі дзяржаўны ўніверсітэт. Пасля зноў вярнуўся ў Аргенціну. Там удзельнічаў у стварэнні гандлёвай палаты. Ужо ў 80-ых гадах стаў яе прадстаўніком у Савецкім Саюзе, пераехаў у Маскву. Адначасова займаўся перакладамі на іспанскую мову. Працаваў у выдавец-

тве, паралельна працягваў вучыцца, абараніў дысертацыю па эканамічных адносінах Лацінскай Амерыкі і Савецкага Саюза. Стаў кандыдатам эканамічных навук і цяпер працягваю (нягледзячы на ўзрост) працаваць з вялікім задавальненнем ў гэтай сферы.

Рупліва працуе Иван Дзмітрыевіч і на ніве ўсталявання адносінаў паміж дзяржавамі. Так, у маі ён ездзіў з дэлегацыяй з расійскага горада Мажайска ў правінцыю Місьёнас, паміж гарадамі было падпісана пагадненне аб супрацоўніцтве, раней такая ж дамова была падпісана з беларускім горадам Маладзечна. А ў кастрычніку дэлегацыя з Місьёнаса наведае Мажайск і Маладзечна, — запэўніў Иван Богдан. Пасля, падумаўшы, дадаў:

— Восенню абавязкова прывязу з сабой жонку. Яна ж родам з Маладзечна, прыедем у Мінск. Горад вельмі прыгожы, я нават і не пазнаў яго спачатку. Бо не быў тут 20 гадоў. Многае змянілася, добра, што ў лепшы бок.

А ў таварыстве “Радзіма” Івана Дзмітрыевіча чакаў сюрпрыз. Супрацоўніцы таварыства Галіна Навіцкая і Наталля Тактасунава запрасілі на сустрэчу з Іванам Богданам Сільвію Картэс. Яе сям’я ў свой час таксама вярнулася на радзіму з Аргенціны. Хоць убачыліся Иван Дзмітрыевіч з Сільвіяй упершыню, складалася такое ўражанне, што яны знаёмы шмат гадоў. І доўга яшчэ гучала іспанская мова — суразмоўцы не згаворваючыся, нібыта інстынктыўна перайшлі на яе. Але сяроднаства незнаёмых замежных слоў чуліся рускія і беларускія прозвішчы.

Цукеркі атрымоўваюць на конкурсах залатыя медалі

Дзіяна Грышанова

Прадукцыя кандытарскай фабрыкі “Камунарка” заваявала два залатыя і адзін сярэбраны медалі на конкурсе “Лепшы прадукт года-2007”, які традыцыйна праходзіць напярэдадні 16-й міжнароднай выставы World Food Moscow.

Залатых медалёў удастоена новая прадукцыя “Камунаркі” — наборы шакаладных цукерак “Камунарка-VIP” і “Сувеніры набор”, сярэбранага — шакалад “Мінскі”, “Беларускі”, “Камунарка”.

Выстава World Food Moscow з’яўляецца самым буйным у Расіі міжнародным харчовым форумам. “Камунарка” ўдзельнічае ў гэтай выставе ўжо чацвёрты год, а сумесна з іншымі кандытарскімі фабрыкамі Беларусі на калектыўным

Ля стэнда “Камунаркі”

стэндзе кампаніі “Белкандытар” — другі раз. Прадпрыемства мае намер заключыць новыя кантракты на пастаўку вырабаў, паколькі ў гэтай выставе прымаюць удзел аптovyя гандлёвыя прадпрыемствы з усіх расійскіх рэгіёнаў, краін СНД, Еўропы і Азіі.

На выставе ў Маскве “Камунарка” прадэманструе сваю лепшую прадукцыю, у тым ліку навінкі — набор шакаладных цукерак “Любімы горад”, якія былі выпушчаны да 940-годдзя Мінска, і набор “Белавежская пушча” ў новым афармленні.

З юбілеем, шаноўная спадарыня Ласкевіч!

Марына Габрыянкі

Залаты верасень сыпле віншаванні ў адрас нястомнай Валянціны Ласкевіч. Сёлета яна адзначае 60-гадовы юбілей. Усю актыўнасць сваю і талент спадарыня Ласкевіч прысвяціла дзейнасці ў галіне беларускай культуры, асветы і арганізацыйных спраў Беларускага грамадска-культурнага таварыства ў Польшчы (БГКТ). На працягу доўгіх гадоў годнай працы Валянціну называюць душой Таварыства.

Спадарыня Ласкевіч нарадзілася 28 верасня 1947 г. у в. Рыбалы Беластоцкага павета ў сям’і простых людзей. На Беластоцчыне, дзе жывуць разам беларусы, палякі і ўкраінцы, мае вялікае значэнне ўсведамленне сваіх этнічных каранёў. Так, Валянціна ўжо ў час навучання ў школе ўключылася

ў беларускі аматарскі рух. Затым, працуючы ў Бельску-Падляскім, спявала ў беларускім хоры “Васілёчкі”.

Яе дзейнасць спрыяла развіццю сувязяў паміж БГКТ, арганізацыямі і калектывамі беларускай меншасці ў Польшчы і дзяржаўнымі, грамадскімі арганізацыямі, прафесійнымі і мастацкімі калектывамі Беларусі. Валянціну Ласкевіч добра ведаюць на яе этнічнай радзіме і ў беларускім асяроддзі Польшчы як ініцыятара стварэння і арганізатара “Свята беларускай культуры ў Беластоку”, “Купалля”, якое праходзіць у Белавежы больш за 20 гадоў, таксама фестывалю “Беласток-Гродна” і “Гродна-Беласток”, навукова-практычнай канферэнцыі “Шлях да ўзаемнасці” і шэрагу іншых мерапрыемстваў.

З 1993 г. Валянціна Лас-

кевіч працуе сакратаром Галоўнага праўлення БГКТ. За прафесійныя заслугі, шматгадовую грамадскую дзейнасць і дзейнасць па падтрымцы і развіццю беларускай культуры ў Польшчы яна адзначана дзяржаўнымі ўзнагародамі Польшчы, у прыватнасці, Сярэбраным Крыжам. У Валянціны Ласкевіч ёсць дзяржаўныя ўзнагароды Рэспублікі Беларусь: медаль Францыска Скарыны, Ганаровая грамата Савета Міністраў Беларусі, ганаровыя знакі і граматы міністэрстваў культуры і адукацыі, Камітэта па справах рэлігій і нацыянальнасцей, Гродзенскага аблвыканкама.

Жадаем паважанай юбілярцы моцнага здароўя, актыўных гадоў наперадзе і цёплага вераснёвага сонца, такога ж ласкавага, як і прозвішча Валянціны — Ласкевіч.

Падкажыце, кветкі, колькі часу

Клумба-гадзіннік месціцца якраз ля мінскай ратушы

Вольга Карнейчук

З нагоды 940-годдзя Мінск атрымаў у падарунак фітагадзіннік

У Мінску кветкавага хранометра да гэтай пары не было. І вось зусім нядаўна ён “вырас” каля гарадской ратушы. Цыферблат упрыгожваюць ружовыя бягонні і бледна-зялёныя цынерары. Гэтыя нізкарослыя кветкі былі абраны наўмысна, каб не замінаць руху стрэлак. Паклапаціліся і пра начное падсвечванне, таму час па духмяным гадзінніку можна адсочваць нават пасля змяркання.

Стрэлкі зроблены са спецыяльнага сплаву металаў, які вызначаецца ўстойлівасцю да вільгаці і перападу тэмператур. Ход стрэлак вельмі дакладны, і іх не трэба карэціраваць. Акрамя таго, яны аўтаматычна пераводзяцца на зімні і летні час.

На жаль, фітагадзіннік працуе толькі ў цёплую пару, таму з надыходам халадоў яго прыйдзеца дэманціраваць. Аднак наступнай вясной ён абавязкова з’явіцца зноў. І, магчыма, ужо будзе выглядаць па-новаму, змяніўшы кветкавую палітру і малюнак на цыферблате. А пакуль горад цешыцца сваім “першынякам”.

Змест сюжэтаў адлюстравалі ў розных формах

Вольга Антановіч

Ці бачылі вы, як блішчыць срэбра ў драўлянай аправе? Калі не, тады, думаю, вам будзе цікава пабываць на выставе сучаснага шведскага ювелірнага мастацтва, якая праходзіць у Нацыянальным музеі гісторыі і культуры.

Выстава арганізавана пачасам Швецыі ў Беларусі пры падтрымцы Шведскага інстытута. Экспазіцыя падрыхтавана Осай Локнер і Ганнай Лівен Вест. А сама калекцыя ў 2006 годзе ўжо экспанавалася ў Калінінградзе і Маскве, але была куды меншай. Цяпер два месяцы цудоўныя творы шведскіх майстроў будуць радаваць вока жыхароў Віцебска і Мінска.

Выстава ўяўляе сабой вынік працы пятнаццаці мастакоў-удзельнікаў праекта. Творы, уключаныя ў экспазіцыю, разнастайныя па сваіх формах, матэрыялах, з якога зробленыя, а таксама па канцэпцыях і самабытных шляхах увасаблення жыцця аўтарамі.

У асноўным, экспанаты выставы зроблены са срэбра, але выкарыстоўваюцца таксама

дрэва, папера, сілкон, пластыка. Спалучэнне ўсяго гэтага дае магчымасць ствараць сапраўдныя шэдэўры, якія не пакідаюць раўнадушнымі. Сюжэты твораў пачэрпнуты з прыроды, з рэальнага і такога дзівоснага свету. Многія работы — успаміны майстроў аб светлых момантах жыцця.

Гэта, сапраўды, цікава

АЛІКСАНДР РУЖАНКА

У межах выставы на базе Беларускай дзяржаўнай акадэміі мастацтваў прайшоў таксама майстар-клас з удзелам шведскіх дызайнераў Караліны Ліндхольм і Эрыха Тьдэнга.

Збанок сямейнага шчасця

Насця Мурашкіна

У самым сэрцы Мінска, у Траецкім прадмесці размясцілася галерэя “Славутыя майстры”. Менавіта сюды ўсё часцей спяшаюцца маладыя пасля рэгістрацыі шлюбу, каб па старажытнай славянскай традыцыі зрабіць свой першы “сасуд шчасця”. Гліняная пасудзіна, якая ў руках майстра пераўтвараецца ў сімвал кахання і дабрабыту — гэта не проста ганчарная праца. Гэта сапраўдны абрад, які стварае непаўторны, урачысты настрой.

А пачынаецца дзеянне з самага ганку, на якім маладых сустракае з рушніком гаспадыня майстэрні. Па традыцыі такі рушнік нявеста вышывае сама спецыяльна для свайго вяселля і захоўвае ўсё жыццё. У дапамогу сучасным дзяўчатам у галерэі ёсць гатовы, “дзяжурны” рушнік, праходзячы пад якім, маладыя спыняюцца і загадваюць сваё самае запаветнае жаданне.

А пасля нявесту чакае невялікае выпрабаванне. У галерэі прыгатаваны вялікі куфар. (У даўнія часы у такіх куфрах дзяўчыны захоўвалі сваё прыданае). І па таму, як нявеста садзіцца на свой скарб,

Збанок, упэўнены маладыя, абавязкова прынясе ім шчасце ў сям’ю

госці разумеюць, хто прыйшоў у дом: новая гаспадыня ці сціпная дзяўчына.

Пасля таго, як нявесце ад сурокаў завязваюць чырвоны паясочак, пачынаецца самая ўрачыстая і хвалючая частка абраду — выраб збаночка шчасця. Форма гаршочка можа быць розная: для віна, вады, алею, смятаны ці мёду. А якой будзе першая сямейная пасудзіна, вырашае будучая гаспадыня.

Ганчар пачынае сваю працу з таго, што разразае гліну на дзве паловы: на іх маладыя пішуць свае імёны. Праз момант два кавалачкі сімвалічна робяцца зноў адным цэлым, і майстар садзіцца за ганчарны круг. Госці таксама не застаюцца без справы. Пад прыемныя гукі музыкі ўсім прапануецца думаць аб нечым прыемным, інакш гліна ў руках майстра можа так і застацца бясформенным кавалкам.

Музыка спыняецца, гаршочак гатовы, і маладыя на яшчэ мяккай гліне пішуць свае імёны і пажаданні адзін аднаму. Госці ж па памеру літар з лёгкасцю вызначаюць, хто ў новай сям’і будзе галоўны.

Забраць збанок шчасця з майстэрні можна толькі праз месяц. Бо яму яшчэ трэба прайсці “выпрабаванне вогнішчам”. І калі гаршочак не трэсне, то чакае маладых кахання поўная чаша.

ХУТКА

Месца сустрэчы — Вільнюс

Беларускія друкаваныя выданні, кнігі, картаграфічная прадукцыя, электронныя СМІ складуць экспазіцыю, якая будзе дэманстравацца падчас Дзён эканомікі, навукі і культуры Беларусі ў Літоўскай Рэспубліцы на У Нацыянальнай выставе “БеларусьЭКСПА-2007”.

Дні эканомікі, навукі і культуры Беларусі ў Літве зараз прымеркаваны да 15-годдзя ўстаўлення дыпламатычных адносін паміж дзвюма краінамі. А нацыянальная выстава Беларусі традыцыйна праводзіцца з 1999 года. На выставе ў Вільнюсе заўсёды вялікай цікавасцю наведвальнікаў карыстаюцца экспазіцыі кніг. У мінулы рыз, напрыклад, вялікі попыт мела выданне “Вялікае княства Літоўскае”. Да гэтай выставы з друку выйдзе дадатковы тыраж гэтай двухтомнай энцыклапедыі. Акрамя таго, нязменным застаецца попыт на дзіцячыя кнігі.

У Дні эканомікі, навукі і культуры Беларусі ў Літоўскай Рэспубліцы пройдуць не толькі дзелавыя сустрэчы, перамовы, але і шмат культурных мерапрыемстваў. Да сустрэчы з літоўскай публікай рыхтуюцца Нацыянальны акадэмічных народны хор Рэспублікі Беларусі імя Г.І. Цітовіча і Дзяржаўны акадэмічны сімфанічны аркестр Рэспублікі Беларусь. Акрамя таго, падчас Дзён абудзецца XII Свята беларускай песні, прысвечанае 125-годдзю з дня нараджэння Янкі Купалы і Якуба Коласа.

Гэта будзе прыкметная падзея

Цюменскія беларусы маюць намер правесці ў кастрычніку Дні беларускай культуры. Акцыя будзе прысвечана 10-годдзю стварэння ў Цюменскай вобласці нацыянальна-культурнага аб’яднання “Беларусь”.

У час Дзён будзе арганізаваны шэраг выстаў не толькі ў абласным цэнтры. Так, у вёсцы Вікулава адкрыецца этнаграфічная экспазіцыя “Самаходы зямлі вікулаўскай”, яна раскажа пра гісторыю перасялення беларусаў у Сібір. Таксама ў гэтай вёсцы разгорнецца выстава “Дарога Вікулава - Мінск - Берлін”, прысвечаная ўдзельнікам Вялікай Айчыннай вайны, якія вызвалілі і Беларусь. А з беларускім дэкаратыўна-прыкладным мастацтвам жыхары Вікулава змогуць азнаёміцца на выставе “Вяртанне да вытокаў”.

Яшчэ адна этнаграфічная выстава, якая раскажа пра народную творчасць і прадметы побыту беларусаў, пройдзе ў вёсцы Ермакі.

Дзве экспазіцыі будуць наладжаны ў абласным цэнтры. Гэта выстава “Памяць”, прысвечаная абаронцам Брэсцкай крэпасці, і фотавыстава “Беларусы зямлі цюменскай”.